

О. ХЕНРИ МАХАЛОТО

Превод от английски: Людмила Левкова, 1997

chitanka.info

— Осемдесет и първа улица... Моля, направете път за слизане — извика пастирът в синьо.

Стадо граждани се смъкнаха долу и на тяхно място се качиха други. Дзън-дзън! Вагоните за добитък на Манхатънската железница^[1] се отдалечиха с тракане и Джон Пъркинс пое надолу по стълбите на станцията, заедно с пуснатото на воля стадо. След това продължи бавно към своя апартамент. Бавно, защото в лексикона на неговото ежедневие нямаше такава дума като „вероятно“, защото няма изненади, които да очакват един мъж, сключил брак преди две години и който живее в апартамент. Докато вървеше, Джон Пъркинс си предсказа с мрачен и откровен цинизъм предстоящия край на поредния монотонен ден.

Кати щеше да го посрещне на прага с целувка с аромата на тоалетно мляко и карамел. Той щеше да съблече връхното си палто, да седне в хола и да прочете във вечерния вестник за руснаците и японците, изтребени от ужасния линотип. За вечеря щеше да има печено задушено, салата със сос, гарантиращ липса на вредно въздействие върху кожата, задушен ревен и както винаги буркан ягодов мармалад, чийто етикет със свенлива руменина удостоверяваше отсъствието на каквито и да било химически примеси. След вечеря Кати щеше да му покаже новата крѝпка на пѝстрия си юрган, която техният снабдител за лед бе отрязал от края на собствената си дѝлга вратоврѝзка. В седем и трийсет щяха да разстелят вестници върху мебелите, за да съберат парчетата гипс, които се посипваха, когато дебелакът от апартамента над тях започваше да прави своите физически упражнения. Точно в осем Хики & Муни от водевилния състав (без резервации) в апартамента от другата страна на коридора щяха да се отдадат на благото въздействие на делириум тременс и да започнат да преобрѝщат столове, обладани от халюцинацията, че Хамърщайн ги преследва с договор за петстотин долара на седмица. После господинът на прозореца срещу вентилационната шахта щеше да извади своята флейта; както всяка нощ бензиновите изпарения щяха да се промѝкнат крадешком, за да лудеят по магистралите; подносът щеше да се обърне от масичката на колелца; портиерът за пореден път щеше да повози петте деца на госпожа Залуски през Ялу^[2]; дамата с обувките с цвят на шампанско и скайтериер щеше да слезе леко по стълбите и да напише своето име за четвъртък на звѝнеца и на

пощенската си кутия — изобщо предстоеше поредната вечер, типична за жилищна кооперация „Фрогмор“.

Джон Пъркинс знаеше, че всичко това ще се случи. Знаеше също, че в осем и петнайсет ще събере кураж, ще се пресегне за шапката си и тогава неговата съпруга ще произнесе ядно своята дежурна реплика:

— И къде отиваш, Джон Пъркинс, ако смея да попитам?

— Мислех да се отбия при Макклоски — щеше да отвърне той — и да поиграя малко билиард с момчетата.

Напоследък Джон Пъркинс бе придобил този навик. Към десет-единайсет се прибираще. Понякога Кати вече спеше; друг път го чакаше без да си е легнала, готова да разтопи в потира на своя гняв още малко златно покритие от стоманените вериги на брака. За тези неща Купидон ще трябва да отговаря, когато застане пред съда със своите жертви, населяващи жилищна кооперация „Фрогмор“.

Тази вечер, когато Джон Пъркинс прекрачи прага на собствения си дом, вътре го очакваше огромна промяна. Кати, с нейната сърдечна, бонбонена целувка, беше изчезнала, а трите стаи тънеха в невероятен безпорядък. Навсякъде лежах разхвърляни вещи. В средата на стаята се търкаляха обувки, върху скрина и столовете имаше какво ли не — маша за коса, панделки, дрехи, кутийка пудра — а това изобщо не беше в стила Кати. Със свито сърце Джон забеляза гребена ѝ със заплетено между зъбите вълмо от кестенявите ѝ коси. Някаква необичайна припряност и притеснение трябва да са я обзели, защото тя винаги оставяше тези дарачни отпадъци на малкия син поднос върху поставката на камината, за да бъдат превърнати един ден в така лелеяната подплънка за кок. На кранчето за газ, окачена на връв, висеше странна сгъната бележка. Джон я грабна.

Скъпи Джон,

Току-що получих телеграма, че мама е много болна. Ще взема влака в 4,30. Брат ми Сам ще ме посрещне на гарата. В хладилната кутия има студено овнешко. Надявам се, че не е отново нейната ангина... Плати на млекаря 60 цента. Миналата пролет и беше доста зле. Не забравяй да пишеш на компанията за газометъра. Хубавите ти чорапи са в най-горното чекмедже. Ще ти пиша утре.

За две години брачен живот двамата никога не се бяха разделяли дори и за една нощ. Джон прочете бележката отново и отново, без да може да проумее съдържанието ѝ. Един твърдо установен стереотип сега внезапно се нарушаваше, вследствие на което Джон почувства, че му се завива свят.

Там, на облегалката на стола, патетично празен и безформен, висеше червеният пенюар на черни точки, който тя винаги носеше, докато готвеше. Ежедневните ѝ дрехи бяха разхвърляни наоколо в бързината. Малка хартиена торбичка с любимия ѝ карамел лежеше там и дори не беше отворена. Някакъв ежедневник, разстлан на пода, зееше четириъгълно от мястото на изрязаното разписание на влаковете. Всичко в стаята говореше за загуба, за нещо основно, което бе изчезнало завинаги, загинало окончателно и безвъзвратно. Джон Пъркинс стоеше сред мъртвите останки със странното чувство на безутешност в сърцето си.

Той се захвана да подреди стаята доколкото можеше. Когато докосваше дрехите ѝ, усещаше как го пронизваше нещо подобно на ужас. Джон никога не бе мислил какво би било съществуването без Кати. Тя се бе превърнала в толкова неделима част от живота му, че бе като въздуха, който той дишаше — необходим, но почти незабелязан. Сега изведнъж, без предупреждение, тя бе заминала, изчезнала така, сякаш изобщо не бе съществувала. Разбира се, това щеше да бъде само за няколко дни или най-много за седмица-две, но той имаше чувството, че самата смърт бе посочила с пръст неговия сигурен и спокоен дом.

Джон извади студеното овнешко от хладилника, направи кафе и седна на самотна вечеря, лице в лице с безсрамното удостоверение за чистота на ягодовия мармалад. На фона на внезапно изчезналите благини, призраците на задушеното и салатата с безвкусния сос сега му изглеждаха незаменими. Неговият дом бе разрушен. Заболялата се от ангина тъща бе помела уютта на семейния кът.

След самотната си вечеря Джон седна до фасадния прозорец. Нямаше желание да запуши. Навън градът с грохот го приканваше да се присъедини към неговия танц на безгрижие и доволство. Нощта му

принадлежеше. Той можеше да тръгне необезпокояван с въпроси и да засвири на струните на развлеченията, свободен като всеки ерген-веселяк. Можеше да гуляе, да скита и да се забавлява до зори, ако иска; нямаше да има никаква гневна Кати, която да го чака, понесла бокала с утайката от неговата радост. Ако поискаше, можеше да си играе бiliarд в заведението на Маккლოსки със своите шумни приятели, докато Аврора затъмни електрическите крушки. Брачните юзди, които винаги го бяха възпирали, когато жилищната кооперация „Фрогмор“ му втръсваше, сега бяха отпуснати. Кати беше заминала.

Джон Пъркинс не бе свикнал да анализира чувствата си. Но когато седна в осиротелия без Кати хол с размери 3,5 на 4 той безпогрешно уцели клавиша на собствената си тревожност. Сега вече знаеше, че Кати е неделима част от неговото щастие. Чувството му към нея, приглушено до безсъзнателност от монотонния ход на домашното ежедневие, бе рязко събудено от загубата на нейното присъствие. Нима истината, че никога не оценяваме вълшебните трели на сладкогласата птичка, преди тя да е отлетяла, не ни е внушена чрез пословици, проповеди или басни... или пък чрез други, не по-малко красноречиви и истинни слова?

— Аз съм пълен глупак — разсъждаваше Джон Пъркинс, — да се държа по този начин с Кати. Да излизам всяка вечер, за да играя бiliarд или да гуляя с момчетата, вместо да си стоя у дома с нея. Горкото момиче, сам-само тук, без никакво забавление, а аз да постъпвам по този начин! Джон Пъркинс, ти си най-противният негър. Ще поправа грешката си пред моето момиче. Ще я изведа и ще я оставя да се позабавлява. И от този миг нататък — край на сбирщината при Маккლოსки.

Да, навън градът настоятелно зовеше Джон Пъркинс да се качи и затанцува на влака на Мом^[3]. А при Маккლოსки момчетата лениво отпращаха топките в джобовете, подготвяйки се за обичайната вечерна игра. Но никакви пътища на насладите или красноречиво потракване не бяха в състояние да прелъстят безутешната душа на опечаления Пъркинс. Негова собственост, на която бе гледал с леко пренебрежение и с полунасмешка, му бе отнета и той си я искаше обратно. В този момент Пъркинс можеше да проследи своя произход назад във времето до един човек на име Адам, когото херувимът прогони от райската градина.

Близко до десницата на Джон стоеше един стол. А на облегалката му бе повесена синята блуза на Кати. Тя все още пазеше очертанията на фигурата ѝ. Посредата на ръкавите имаше леки, отделни гънки от движението на ръцете ѝ, докато бе работила за неговото удобство и удоволствие. От блузата се носеше лек, но ясно доловим аромат на див зюмбюл. Джон я взе и дълго съзерцава неотзивчивия копринен плат. Кати никога не се бе държала студено. Сълзи... да, сълзи нахлуха в очите на Джон Пъркинс. Щом се върнеше, нещата щяха да се променят. Той щеше да навакса за всички мигове, в които я бе пренебрегвал. Какво струваше животът без нея?

Вратата внезапно се отвори. На прага застана Кати с малка чанта в ръка. Джон глупаво се втренчи в нея.

— Боже, колко съм доволна, че се върнах — възкликна тя и влезе. — Мама изобщо не беше толкова зле. Сам беше на гарата, каза ми, че просто имала лек пристъп, но се оправила почти веднага, след като ми телеграфирали. И така, аз взех следващия влак обратно. Умирам за чашка кафе.

Никой не чу щракването и пристъргването на зъбчатите колела, когато предният апартамент на третия етаж в кооперацията „Фрогмор“ включи отново своя механизъм в изконния порядък на нещата. Един ремък се бе отплеснал, някаква пружина се бе изметнала, но предавателният механизъм бе настроен отново и колелата се завъртяха по старите си орбити.

Джон Пъркинс погледна часовника. Бе 6,15. Той се пресегна, взе си шапката и се отправи към вратата.

— И къде отиваш сега, Джон Пъркинс, ако смея да попитам? — възкликна Кати с раздразнение.

— Мислех да се отбия при Маккроски — отвърна Джон — и да поиграя малко билиард с момчетата.

---

[1] Издигната над улицата на естакади, бел.пр. ↑

[2] Река в Източна Азия, която тече на югозапад и се влива в Жълто море, бел.пр. ↑

[3] От древногръцката митология — божество на присмеха и сплетните, прокуден от Олимп заради непрестанните си злословия срещу боговете, бел.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.